

בש"פ 234/17 - רחמין בורוכוב נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 234/17

לפני: כבוד השופט י' דנציגר

המבקש: רחמין בורוכוב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו מיום 8.12.2016 בעמ"ת 577-12-16 שניתן על ידי כב' השופטת ל' מרגולין-יחידי

בשם המבקש: עו"ד ליאור שביט; עו"ד איתי רוט

החלטה

לפני בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו מיום 8.12.2016 בעמ"ת 577-12-16 (השופטת ל' מרגולין-יחידי).

1. בתמצית ייאמר, כי ביום 24.11.2016 הוגש נגד המבקש כתב אישום המייחס לו עבירה של גניבת רכב לפי סעיף 413 לחוק העונשין, התשל"ז-1977; נהיגה ברכב מנועי ללא רישיון נהיגה (רישיון לא בתוקף - בוטל) לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: הפקודה); נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודה; ונהיגה ברכב ללא ביטוח לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

לפי המפורט בכתב האישום, ביום 2.1.2014 נפסל המבקש (במסגרת הליך פלילי אחר), בנוכחותו, מלהחזיק ברישיון נהיגה למשך 42 חודשים מיום שחרורו ממאסר. ביום 16.3.2014 שוחרר המבקש ממאסר. בנוסף, בזמנים הרלבנטיים לכתב האישום רישיון הנהיגה של המבקש לא היה בתוקף עקב ביטולו על ידי משרד הרישוי.

ביום 17.11.2016 נטל המבקש קטנוע אותו החנה בעליו מתחת למקום עבודתו, ברחוב יהודה הלוי בתל אביב. זאת, על ידי הנעתו והבאתו בנסיעה לחנייה פנימית ברחוב ירמיהו. כשלוש שעות לאחר מכן, הגיע המבקש למקום האמור כשהוא נוהג בקטנוע אחר, ונכנס לבית. סמוך לאחר מכן, יצא המבקש מהבית כשקסדה לראשו, התיישב על הקטנוע הגנוב, הניעו באמצעות צרור המפתחות של בעל הקטנוע והדליק את אורות הקטנוע. בשלב זה נעצר המבקש על ידי שוטרי בילוש שהיו בתצפית על הקטנוע.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה להארכת מעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו. בקשה זו התקבלה על ידי בית משפט השלום בתל-אביב-יפו (השופט א' קורנהאוזר) בהחלטה מיום 30.11.2016. בית המשפט הטעים כי לשתיקת המבקש בחקירתו ישנה נפקות לעניין המסוכנות הנשקפת ממנו. בית המשפט נתן משקל לגיליון הרשעותיו הקודמות של המבקש הכולל, בין היתר, הרשעות בגין עבירות של גניבת רכב, פירוק חלקים מרכב, נהיגה פוחזת ברכב וגניבה מרכב, לצד הרשעות בעבירות דוגמת נשיאת נשק שלא כדין, החזקת סכין, תקיפה לשם גניבה, עשרה מקרים שונים של הפרת הוראות חוקיות וכן הרשעה בעבירות של הכשלת שוטר במילוי תפקידו. בית המשפט המשיך והדגיש כי על אף גילו הצעיר ריצה המבקש מספר מאסרים בפועל העולים במצטבר כדי מספר שנים, כאשר מאסרים אלו - לצד מאסרים מותנים שהופעלו בעבר והעובדה שאף כעת תלוי כנגד המבקש מאסר מותנה - לא היוו כל הרתעה עבורו. על כן, נקבע כי המבקש מהווה למעשה "שור נגח", המהווה סכנה לשלום הציבור. נוכח האמור, לא מצא בית המשפט ליתן במבקש את האמון הדרוש על מנת להורות על שחרורו לחלופה. לבסוף, נקבע כי אף מעצר באיזוק אלקטרוני לא יפיג את המסוכנות הנשקפת מהמבקש.

3. ערר שהגיש המבקש על ההחלטה האמורה נדחה על ידי בית המשפט המחוזי בהחלטה נשוא הבקשה דנן. בית המשפט הטעים אף הוא את עברו הפלילי העשיר של המבקש; את המאסרים המותנים התלויים בעניינו; את פרק הזמן הקצר שחלף מאז שחרורו ממאסר; ואת ההפרות של הוראות חוקיות מצידו, וקבע כי בנסיבות אלה "מדובר במי שיש קושי של ממש ליתן בו אמון". לצד זאת, ציין בית המשפט כי הגם שקיימים ספקות כבדים בדבר האפשרות כי החלופה המוצעת על ידי המבקש תבטיח פיקוח אפקטיבי, באופן המצדיק את הפניית המבקש לשירות המבחן, מצא לנכון לשמוע במהלך הדיון את אחות המבקש אשר הוצגה כגורם הסמכותי והדומיננטי מבין המפקחים. בהמשך לכך, קבע בית המשפט כי האחות כלל לא הייתה מודעת לעברו הפלילי של המבקש; וכי אמונתה כי המבקש לא יחזור על מעשיו מלמדת לכאורה על מידת הזדהות עימו, כך שאין היא יכולה לשמש כמפקחת סמכותית ולאין, או לכל הפחות להפיג, את המסוכנות הנשקפת מן המבקש.

4. לטענת המבקש, שגה בית המשפט המחוזי עת החליט שלא להפנות את המבקש לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר מבחן בעניינו. בתוך כך, נטען כי בית המשפט פנה למעשה לבחון את חלופת המעצר שהוצעה על ידי המבקש ואף החל בבחינת אחותו כמפקחת, אך לא נתן דעתו במסגרת בחינה זו על כך שהאחות איננה שולטת בשפה העברית. עוד נטען כי מסקנת בית המשפט ביחס למסוגלותה של האחות לתפקד כמפקחת איננה נגזרת מן התשובות שנתנה במהלך הדיון (ואשר לא פורטו כיאות בפרוטוקול).

5. דין הבקשה להידחות אף מבלי להיזקק לתשובת המשיבה. ציינתי בעבר כי בקשות כגון דא תתקבלנה, לרוב, רק כאשר הן מעוררות שאלה עקרונית ובעלת חשיבות ציבורית או לחילופין כאשר מתקיימות "נסיבות חריגות", דוגמת מקרים בהם קיימת פגיעה בזכויות הנאשם מעבר לדרוש להגנה על האינטרסים הציבוריים [ראו, למשל: בש"פ 8077/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 והפניות שם (7.11.2016)].

6. על אף הנופך העקרוני שניסה המבקש לשוות לבקשתו דנא - כאשר לדידו היא מעוררת את סוגיית חובתו של בית המשפט להיזקק לתסקיר שירות מבחן בשלב המעצר - מדובר למעשה בסוגיה אשר נדונה רבות בפסיקותיו של בית משפט זה [ראו לעניין זה הסקירה הנרחבת ב-בש"פ 27/15 יונס נ' מדינת ישראל, פסקאות 6-8 וההפניות שם (15.1.2015) (להלן: עניין יונס)].

לא זו אף זו, לא מצאתי בנסיבות העניין כל פגם בהחלטת בית המשפט המחוזי שלא להורות על קבלת תסקיר בעניינו של המבקש. ודאי וודאי שלא מצאתי כל פגם העולה כדי "נסיבות חריגות" ומצדיק את קבלת הבקשה דנא. שתי הערכאות דלמטה הטעימו את המסוכנות הרבה הנשקפת מן המבקש, תוך שעמדו בהרחבה על עברו הפלילי העשיר ועל האופן שבו במעשים המתוארים בכתב האישום חזר המבקש, לכאורה, לסורו. סומך אני את ידי על קביעות אלה. שוכנעתי כי המקרה דנן הוא מאותם מקרים בהם עילת המעצר הינה בעוצמה כה גבוהה עד כי מתייטר הצורך בבחינתה של חלופת מעצר קונקרטי וממילא לא היה צורך בקבלת תסקיר מעצר [ראו, למשל: בש"פ 3391/13 עווידה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 וההפניות שם (20.5.2013)]. ודוק, אין לראות בעצם העובדה כי בית המשפט המחוזי בחר - בבחינת למעלה מן הצורך ולפנים משורת הדין - לשמוע במהלך הדיון את אחות המבקש, כדי להצביע על כך כי מצויים אנו בשלב השני של הבחינה "הדו-שלבית" [ראו והשוו: עניין יונס, פסקה 8]. במילים אחרות, איננו מצויים בגדרו של מקרה בו שוכנע בית המשפט כי ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת מן המבקש ועבר לבחון חלופות מעצר קונקרטיות שהוצעו לו. על כן, איני רואה להידרש לטענות המבקש בכל הקשור לשגיאות נטענות כאלה או אחרות אשר נפלו באופן בו בחן בית המשפט את החלופה שהוצעה על ידי המבקש.

7. בשולי הדברים יוער, כי מכלל הטעמים האמורים נהיר כי ההחלטה נשוא הבקשה מבוססת ומנומקת כדבעי, ועל כן יש לדחות את טענות המבקש לקיומה של דעה קדומה אשר השפיעה על החלטת בית המשפט המחוזי.

8. סוף דבר, בקשת רשות הערר נדחית.

ניתנה היום, י"ח בטבת התשע"ז (16.1.2017).

שׁוֹפֵט